

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงระดับพฤติกรรมจริยธรรมของเยาวชน ผู้ได้รับการฝึกอบรมจากศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนา วันอาทิตย์ วัดใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี โดยดำเนินการตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ในการวิจัย ได้แก่ เยาวชนที่ได้รับการฝึกอบรมทางพระพุทธศาสนาจากศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดใหม่ ทั้งในระดับเตรียมธรรมศึกษาและระดับธรรมศึกษาชั้นตรี โท เอก จำนวน 144 คน

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เยาวชนที่เข้ารับการฝึกอบรมศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดใหม่ ซึ่งจะได้มาโดยวิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณกลุ่มตัวอย่างสำเร็จรูปของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Moran, 1970 : 607-610) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง 108 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยยึดความรู้ความเข้าใจและการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมจริยธรรมตามแนวทางมกค 38 ประการ เป็นหลัก

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาจากหนังสือคู่มือการเรียนการสอนของโรงเรียนพุทธศาสนาวินาศวิทยาวัดใหม่ ตามหลักสูตรการศึกษาของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ และข้อมูลที่ได้จากการศึกษา จากพระไตรปิฎก กรอบทฤษฎีและรายละเอียดเกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรม ตลอดจนผลงานวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องเป็นหลักในการสร้าง รวมทั้งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษารั้งนี้ โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาทางโลกและระดับการศึกษาทางธรรม มีจำนวนทั้งสิ้น 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดระดับความรู้ความเข้าใจในมงคล 38 ประการ โดยแบ่งออกเป็น 10 หมู่ ประเมินจากความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 38 ข้อ แบ่งเป็นดังนี้

มงคลหมู่ที่ 1 ฝึกให้เป็นคนดี มี 3 ข้อ

มงคลหมู่ที่ 2 สร้างความพร้อมให้การฝึกตนเอง มี 3 ข้อ

มงคลหมู่ที่ 3 ฝึกตนให้เป็นคนมีประโยชน์ มี 4 ข้อ

มงคลหมู่ที่ 4 บำเพ็ญประโยชน์ต่อครอบครัว มี 4 ข้อ

มงคลหมู่ที่ 5 บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม มี 4 ข้อ

มงคลหมู่ที่ 6 ปรับเตรียมสภาพใจให้พร้อม มี 3 ข้อ

มงคลหมู่ที่ 7 การแสวงหาธรรมะเบื้องต้นใส่ตัว มี 5 ข้อ

มงคลหมู่ที่ 8 การแสวงหาธรรมะเบื้องต้นสูงใส่ตัว มี 4 ข้อ

มงคลหมู่ที่ 9 การฝึกภาคปฏิบัติเพื่อกำจัดกิเลส มี 4 ข้อ

มงคลหมู่ที่ 10 ผลการปฏิบัติจนหมดกิเลส มี 4 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดระดับพฤติกรรมจริยธรรมตามมงคล 38 ประการ โดยแบ่งออกเป็น 10 หมู่ ประเมินจากความถี่ของพฤติกรรมที่ประพฤติจำนวน 38 ข้อ แบ่งเป็นดังนี้

มงคลหมู่ที่ 1 ฝึกให้เป็นคนดี มี 3 ข้อ

มงคลหมู่ที่ 2 สร้างความพร้อมให้การฝึกตนเอง มี 3 ข้อ

มงคลหมู่ที่ 3 ฝึกตนให้เป็นคนมีประโยชน์ มี 4 ข้อ

มงคลหมู่ที่ 4 บำเพ็ญประโยชน์ต่อครอบครัว มี 4 ข้อ

มงคลหมู่ที่ 5 บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม มี 4 ข้อ

มงคลหมู่ที่ 6 ปรับเตรียมสภาพใจให้พร้อม มี 3 ข้อ

มงคหลหมู้ที่ 7 การแสวงหาธรรมะเบื้องต้นใส่ตัว มี 5 ข้อ

มงคหลหมู้ที่ 8 การแสวงหาธรรมะเบื้องสูงใส่ตัว มี 4 ข้อ

มงคหลหมู้ที่ 9 การฝึกภาคปฏิบัติเพื่อกำจัดกิเลส มี 4 ข้อ

มงคหลหมู้ที่ 10 ผลการปฏิบัติจนหมดกิเลส มี 4 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนนตอนที่ 2 และ 3 ผู้ที่ตอบว่า

มากที่สุด ได้ 5 คะแนน

มาก ได้ 4 คะแนน

ปานกลาง ได้ 3 คะแนน

น้อย ได้ 2 คะแนน

น้อยมาก ได้ 1 คะแนน

เกณฑ์การวัดระดับความรู้ความเข้าใจในมงค 38 ประการ โดยแบ่งออกเป็น 10 หมู่ ใช้เกณฑ์แบบอิงกลุ่มพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของกลุ่มแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

ระดับมาก คะแนนเท่ากับหรือมากกว่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

ระดับน้อย คะแนนน้อยกว่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

ระดับความรู้ความเข้าใจในมงค 38 ประการ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยรวม = 3.13

เกณฑ์การวัดระดับพฤติกรรมจริยธรรมตามมงค 38 ประการ ใช้เกณฑ์แบบอิงกลุ่มพิจารณาจากค่าเฉลี่ยบวกลบค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละกลุ่ม แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับมาก คะแนนมากกว่าค่าเฉลี่ยบวกค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่ม เท่ากับ 3.06 – 5.00

ระดับปานกลาง คะแนนอยู่ระหว่างค่าเฉลี่ยลบค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานถึงค่าเฉลี่ยบวกค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มเท่ากับ 1.95 – 3.05

ระดับน้อย คะแนนน้อยกว่าค่าเฉลี่ยลบค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่ม เท่ากับ 1.00 – 1.94

ระดับพฤติกรรมจริยธรรม โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.56

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา มาสร้างเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความรู้ความเข้าใจ ในหลักสูตรการอบรมของโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดใหม่ และแบบสอบถามพฤติกรรม จริยธรรมในสังคม ตามแบบแผนของมงค 38 ประการ โดยแบ่งออกเป็น 10 หมู่

3. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่อประธานกรรมการ กรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบแก้ไข

4. หาคความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในด้านงานวิจัย จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก) ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้แบบสอบถามที่ประยุกต์ขึ้นมานี้ สามารถนำไปใช้วัดได้ตรงตามจุดมุ่งหมาย คือ มีความตรงเชิงพินิจ (Face Validity)

5. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามซึ่งผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรเป้าหมายมากที่สุด ได้แก่ ยุวชนที่ได้รับการฝึกอบรมจากศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดป่าคลองกุ้ง ตำบลวัดใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาช (Cronbach, 1990 : 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในส่วนที่ 2 เท่ากับ (0.796) ในส่วนที่ 3 เท่ากับ (0.941) แบบสอบถามทั้งฉบับได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ (0.926)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 คน ให้ทราบถึงความหมายของแบบสอบถามในแต่ละประเด็นและในแต่ละข้อ หลังจากนั้นจึงแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถาม แล้วผู้วิจัยเป็นผู้ปรับแบบสอบถามคืน พร้อมทั้งทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถามทุกชุดในวันเดียวกัน หากแบบสอบถามใดตอบไม่สมบูรณ์ครบถ้วน ผู้วิจัยจะให้ผู้ตอบแบบสอบถามชุดดังกล่าวตอบเพิ่มเติมให้ครบทุกข้อคำถาม แล้วจึงนำแบบสอบถามทุกชุดไปลงรหัสและบันทึกในคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาทางโลก และระดับการศึกษาทางธรรมในแบบสอบถามตอนที่ 1 จำนวน 4 ข้อ
2. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 คือ ระดับความรู้ความเข้าใจมงคลใน 38 ประการ โดยแบ่งออกเป็น 10 หมู่ โดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3 คือ ทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลและระดับความรู้ความเข้าใจในมงคล 38 ประการ กับระดับการปฏิบัติตามมงคล 38 ประการ โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน t-test (Independent Samples Test) หรือ F-test และในกรณีที่พบ

ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จะวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe')

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

คือ สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Coefficient Alpha)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1. ค่า t-test (Independent Simple Test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05
2. ค่า F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ในกรณีที่ตัวแปรอิสระ มีค่ามากกว่า 2 ค่าขึ้นไป
3. หาค่าความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe') ในกรณีที่หาค่า F-test แล้วพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05